

بسمه تعالی

دانشکده اصول الدین

(تهران)

گروه: علوم قرآن و حدیث

پایان نامه کارشناسی ارشد

موضوع:

دوستی و آداب آن در قرآن و حدیث

استاد راهنما:

آقای دکتر منصور پهلوان

استاد مشاور:

آقای دکتر حمیدرضا مستفید

نگارش:

معصومه زیبایی نژاد

نیمسال: دوم سال تحصیلی: ۱۳۸۹-۱۳۸۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسمه تعالى

كلية اصول الدين

(تهران)

قسم: علوم القرآن والحديث

رساله ماجستير

عنوانها:

الصدقة و آدابها فى الكتاب و السنة

الاستاذ المشرف:

الدكتور منصور پهلوان

الاستاذ المشاور:

الدكتور حميدرضا مستفيد

اعداد:

معصومه زيبايى نژاد

السنة ١٤٣١ هـ.ق

بِسْمِ تَعَالَى

سپاس و ستایش

خداوند بلند مرتبه را سپاس می گویم که توفیقی به ما عطا فرمود تا در رشته ای به تحصیل
ادامه دهیم که با محزن و کنجینه وحی بیشتر آشنا شویم و از او مسئلت می طلبیم تا نعمت
را تمام نموده و توفیق ادامه این راه و عمل به این تعالیم مقدس را بر ما ارزانی فرماید.

من لم يسكّر المخلوق، لم يسكّر الخالق

جا دارد در اینجا یاد می‌کنیم از حضرت استاد علامه عسکری که صدقات جاریه ایشان

نصب ماسکمان علم و معرفت نیز شده است.

و از تمامی اساتید معزز می‌که در این چند سال بار از دانش و علم خویش بهره‌مند

ساختند کمال سپاس و قدردانی دارم که «من علمنی حرفاً فقد صیرنی عبداً».

و تشکر خاص خود را انشاء اساتید معظم، جناب آقایان دکتر منصور پهلوان و دکتر

حمیدرضا مستفید می‌نمایم، که به عنوان اساتذراهنما و استاد مشاور، در تمام مدت نگارش

این رساله، اینجانب را همراهی و همیاری و راهنمایی نمودند.

۱	چکیده
۳	مقدمه
۴	کلیات
۵	الف) بیان موضوع
۵	ب) اهمیت و ضرورت
۶	ج) پیشینه تحقیق
۶	د) فرضیه تحقیق
۶	ه) سئوالات تحقیق
۷	و) روش تحقیق
۸	فصل اول: اهمیت و ضرورت دوستی در اسلام
۹	مقدمه
۹	ضرورت دوستی در اسلام
۱۲	اهمیت دوستی در اسلام
۱۸	فصل دوم: واژه های مرتبط با دوستی در قرآن و معانی آن
۱۹	مقدمه
۲۱	صاحب
۲۱	معنی واژه در کتب لغت
۲۱	بررسی واژه در آیات قرآن
۲۷	قرین
۲۷	معنی واژه در کتب لغت
۲۷	بررسی واژه در آیات قرآن
۳۱	صدیق
۳۱	معنی واژه در کتب لغت
۳۱	بررسی واژه در آیات قرآن
۳۴	خلیل
۳۴	معنی واژه در کتب لغت
۳۵	بررسی واژه در آیات قرآن

۳۹	حب و حبيب
۳۹	معنی واژه در کتب لغت
۳۹	بررسی واژه در آیات قرآن
۴۱	ولی
۴۱	معنی واژه در کتب لغت
۴۱	بررسی واژه در آیات قرآن
۴۸	اخ
۴۸	معنی واژه در کتب لغت
۴۸	بررسی واژه در آیات قرآن
۵۴	وَدُود
۵۴	معنی واژه در کتب لغت
۵۴	بررسی واژه در آیات قرآن
۵۶	رفیق
۵۶	معنی واژه در کتب لغت
۵۶	بررسی واژه در آیات قرآن
۵۶	بطانه
۵۶	معنی واژه در کتب لغت
۵۷	بررسی واژه در آیات قرآن
۵۸	وليجه
۵۸	معنی واژه در کتب لغت
۵۸	بررسی واژه در آیات قرآن
۵۹	اخذان
۵۹	معنی واژه در کتب لغت
۵۹	بررسی واژه در آیات قرآن
۶۲	فصل سوم: مراتب دوستی
۶۳	مقدمه
۶۵	سلسله مراتب دوستی
۶۵	۱- صاحب
۶۸	۲- قرین
۶۹	۳- صديق

۷۰	۴- خلیل
۷۰	۵- حبیب
۷۰	۶- ولی
۷۱	نتیجه مباحث
۷۲	جایگاه سایر واژه‌های مرتبط در سلسله مراتب دوستی
۷۳	اخ
۷۴	ودود
۷۴	رفیق
۷۴	بطانه
۷۴	ولججه
۷۴	اخذان
۷۵	فصل چهارم: آداب و حقوق دوستی
۷۶	مقدمه
۷۷	حقوق دوستی
۷۹	اعمال شایسته در معاشرت با دوستان
۷۹	۱- یاری کردن
۸۰	۲- اعلام دوستی و محبت
۸۱	۳- شناخت ویژگی‌های دوست
۸۱	۴- نگهداری دوست قدیمی
۸۲	۵- گشاده رویی به هنگام دیدار
۸۲	۶- ایثار
۸۳	۷- دعا برای دوست در غیاب او
۸۴	۸- گرامی داشتن
۸۴	۹- همدردی
۸۴	۱۰- برآوردن نیاز و حاجت
۸۶	۱۱- به نیکی از دوست یاد کردن
۸۶	۱۲- فراموش نمودن لغزش‌ها
۸۷	۱۳- نهی از منکر
۸۷	اعمال ناشایسته در معاشرت با دوستان
۸۷	۱- ریا و تصنع در رفتار

۸۸	۲- سوء ظن.....
۸۹	۳- غش (فریفتن) کم فروشی.....
۸۹	۴- بخل.....
۸۹	۵- اعتماد مطلق.....
۹۰	۶- آزدن.....
۹۰	۷- افراط در دوستی.....
۹۰	۸- گناه کردن برای دوست.....
۹۰	۹- آشکار کردن راز.....
۹۱	فصل پنجم: آئین دوست‌یابی.....
۹۲	مقدمه.....
۹۳	شرایط انتخاب دوست (ویژگی دوست خوب).....
۹۳	۱- ایمان.....
۹۴	۲- تقوی.....
۹۵	۳- عقل.....
۹۶	۴- پاکدامنی از گناهان.....
۹۷	۵- راستگویی.....
۹۷	۶- ادب.....
۹۸	۷- حریص نبودن به دنیا.....
۹۸	۸- اخلاق نیکو.....
۹۹	۹- اهل عبادت و بندگی.....
۹۹	۱۰- انسان را به یاد خدا اندازد.....
۱۰۰	۱۱- آینه بودن.....
۱۰۱	امتحان دوستی.....
۱۰۲	نحوه آزمایش.....
۱۰۲	۱- به خشم آوردن.....
۱۰۲	۲- یاری خواستن در سختی‌ها.....
۱۰۲	۳- امانت‌داری.....
۱۰۳	زمان آزمایش.....
۱۰۳	عوامل مؤثر در ایجاد و یا تحکیم دوستی.....
۱۰۳	۱- خوش خویی.....

- ۲- راستگویی ۱۰۴
- ۳- انصاف ۱۰۵
- ۴- تواضع ۱۰۶
- ۵- نرمی ۱۰۷
- ۶- ادب ۱۰۷
- ۷- گشاده روئی ۱۰۸
- ۸- سخاوت و جود و کرم ۱۰۸
- ۹- اظهار دوستی و محبت ۱۰۹
- ۱۰- نیکی کردن با مردم ۱۰۹
- ۱۱- خوش نیتی و خوش گمانی ۱۱۰
- ۱۲- چشم نداشتن به اموال دوست ۱۱۱
- ۱۳- صله رحم ۱۱۱
- ۱۴- به ملاقات یکدیگر رفتن ۱۱۲
- ۱۵- هدیه دادن ۱۱۵
- ۱۶- حسادت نورزیدن ۱۱۲
- عوامل از دست دادن دوست ۱۱۳
- ۱- عیب جویی ۱۱۳
- ۲- تکبر ۱۱۴
- ۳- حسادت ۱۱۴
- ۴- بخل ۱۱۵
- ۵- جويا نشدن حال ۱۱۵
- ۶- بی انصافی ۱۱۵
- ۷- دوستی های ناپایدار ۱۱۶
- ۸- زود باوری ۱۱۶
- ۹- به خشم درآوردن ۱۱۶
- ۱۰- سوءاستفاده به بهانه صمیمیت ۱۱۶
- ۱۱- بدرفتاری ۱۱۶
- با چه کسانی دوست نشویم ۱۱۷
- ۱- دشمنان خدا ۱۱۷
- ۲- کافران ۱۱۹

- ۳- ستمکاران ۱۲۰
- ۴- یهود و نصاری ۱۲۲
- ۵- کسانی که آیات خدا را مسخره می کنند ۱۲۳
- ۶- اشرار ۱۲۴
- ۷- فاسقان ۱۲۵
- ۸- احمق ۱۲۶
- ۹- جاهلان ۱۲۸
- ۱۰- فرومایگان ۱۲۹
- ۱۱- بخیل ۱۲۹
- ۱۲- بد زبان و ناسزاگو ۱۳۰
- ۱۳- دروغ گویان ۱۳۱
- ۱۴- ظالمان ۱۳۱
- ۱۵- قاطع صله رحم ۱۳۲
- ۱۶- بی وفایان ۱۳۲
- ۱۷- خائنان ۱۳۳
- ۱۸- طعمکاران ۱۳۳
- ۱۹- شراب خواران ۱۳۴
- ۲۰- اهل بدعت ۱۳۴
- ۲۱- زینت دهنده گناهان ۱۳۵
- ۲۲- آنان که دوستی شان خدایی نیست ۱۳۵
- ۲۳- دوستی با نامحرم ۱۳۵

چکیده

این رساله از پنج فصل تشکیل شده است.

فصل اول با عنوان ضرورت و اهمیت دوستی در اسلام، شامل دو بخش است. بخش اول که به ضرورت دوستی در اسلام اختصاص دارد، به این نکته می‌پردازد که انسان موجودی اجتماعی است و عشق و علاقه به زندگی توأم با رفاقت و دوستی و معاشرت و انس با دیگران، از ضرورت‌های سازمان وجودی اوست و بخش دوم با عنوان اهمیت دوستی در اسلام، به اهمیت و تأثیر دوستی در زندگی بشر پرداخته و در ادامه بحث، به فضیلت افزایش و آغازکننده دوستی نیز اشاره‌ای دارد.

در فصل دوم با عنوان واژه‌های مرتبط با دوستی در قرآن و کتب لغت، دوازده واژه مرتبط با موضوع دوستی را استخراج نموده و به شرح و تعریف این واژه‌ها از کتب معتبر لغت پرداخته و در ادامه، واژه‌های مربوطه، در آیات قرآن، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

این فصل از دوازده بخش تشکیل شده است که هر بخش به بررسی یکی از واژه‌های مرتبط با دوستی می‌پردازد.

واژه‌های مرتبط با دوستی که عناوین بخش‌های این فصل را تشکیل می‌دهد، بدین شرح است:

صاحب، قرین، صدیق، خلیل، حب و حبیب، ولی، اخ، ودود، رفیق، بطانه، ولیجه، اخدان.

در فصل سوم با عنوان مراتب دوستی، دوستی در شش مرتبه به شرح ذیل دسته‌بندی می‌گردد:

۱- صاحب ۲- قرین ۳- صدیق ۴- خلیل ۵- حبیب ۶- ولی

به عبارتی، دوستی، از صاحب به معنی معاشر و همنشین صرف، شروع شده و به ولی، یعنی کسی که بر مال و جان ما ولایت دارد، ختم می‌گردد.

این فصل، ابتدا به شرح هر یک از مراتب دوستی و دلیل برتری هر رتبه نسبت به رتبه‌های دیگر می‌پردازد و در ادامه، با شرح سایر واژه‌ها، جایگاه هر یک از واژه‌های دیگر را در این سلسله مراتب و دسته‌بندی تعیین می‌نماید.

در فصل چهارم با عنوان آداب و حقوق دوستی، در ابتدا حقوق دوستی، به معنی حقوقی که دوست و معاشر بر انسان دارد، مدنظر قرار می‌گیرد و در بخش دوم و سوم با عناوین اعمال شایسته در معاشرت با دوستان و اعمال ناشایسته در معاشرت با دوستان، آداب معاشرت با دوستان را بر می‌شمارد که شامل بایدها و نبایدهایی است که می‌بایست در رفتار و برخورد با دوستان، رعایت شود.

عنوان فصل پنجم آئین دوست یابی است:

در این فصل، ابتدا شرایط انتخاب دوست و ویژگی‌های دوست خوب را برشمرده، و در بخش دوم با عنوان امتحان دوستی تأکید می‌کند که برای انتخاب دوست، باید او را آزمایش نمود و در ادامه، مصادیق نحوه آزمایش را تبیین و در خاتمه، بهترین موقع آزمایش برای شناخت دوست واقعی را در سفر و مسافرت ذکر می‌کند.

بخش سوم با عنوان عوامل مؤثر در ایجاد و یا تحکیم دوستی، به ذکر رفتارهای پسندیده‌ای می‌پردازد که موجب تحکیم دوستی شده و یا حتی باعث ایجاد دوستی جدید می‌گردد.

بخش چهارم با عنوان عوامل از دست دادن دوست نیز رفتارهای ناپسندی که موجب از دست دادن دوست می‌شود را بر می‌شمارد.

و در آخر، بخش پنجم با عنوان با چه کسانی دوست نشویم، به ذکر گروه‌هایی که دوستی با آنها در قرآن و احادیث نهی شده است، می‌پردازد.

کلید واژه ها: دوست، مراتب دوستی، آداب دوستی، آئین دوست یابی، حقوق دوستی

مقدمه

خالق حکیم، انسان را از مرد و زن آفرید و در همان ابتدای خلقت، زندگی انسان، به صورت اجتماعی تعریف گردید. در واقع، گرایش به ارتباط با سایر انسان‌ها در ساختمان وجودی آدمیزاد نهاده شده و اگر کسی بخواهد بر خلاف طبیعت خود، به صورت فردی و جدا از دیگران زندگی کند، برای تأمین مایحتاج اولیه خود نیز دچار مشکلات و سختی‌های فراوانی می‌شود و این امر در دنیای کنونی که جوامع و تمدن‌های بشری رشد سرسام‌آوری کرده اند، تا حدودی غیر ممکن می‌نماید.

بنابراین، ادامه زندگی در بین هم‌نوعان، از ضروریات حیات بشری است و امروزه با گسترش و توسعه وسایل حمل و نقل و ارتباط جمعی، روابط انسان‌ها با هم گسترده‌تر شده و مرزهای فیزیکی و جغرافیایی را هم در می‌نوردد.

در دنیای کنونی، هر شخص در طول شبانه روز، با انسان‌های بسیاری، با نقش‌های متفاوت، ارتباط دارد، از افراد داخل خانواده گرفته تا همسایه، هم‌محلی، همکار، هم‌سفر، هم‌کلاسی، استاد، معلم و غیره. و این ارتباط بعضاً تکرار شده و موجب ایجاد انس و الفت در بین طرفین می‌گردد و از یک مصاحبت ساده، به دوستی‌های عمیق تبدیل می‌شود که روح انسان نیازمند این الفت‌ها، محبت‌ها و دوستی‌هاست. آنچه که مورد بحث ما است، دوستی و آداب آن از دیدگاه اسلام است.

در این رساله، سعی ما بر این است که ضمن تعریف واژه‌های مرتبط با دوستی و مراتب آن، با پرداختن به موضوعاتی چون اهمیت و ضرورت دوستی، آداب دوستی و آئین دوست‌یابی، نظر اسلام را در این موضوع به‌خصوص استخراج و تبیین نماییم تا چراغ راهی باشد در مسیر زندگی مان.

انشاء...

کلیات

- * بیان موضوع
- * اهمیت و ضرورت
- * پیشینه تحقیق
- * سئوالات تحقیق
- * فرضیه‌های تحقیق
- * روش تحقیق

الف) بیان موضوع

موضوع پژوهش ((دوستی و آداب دوست یابی در قرآن و حدیث)) است. موضوع دوستی شامل ضرورت و اهمیت دوستی، واژه های مرتبط با دوستی و سلسله مراتب دوستی است و آداب آن، شامل آداب دوستی و آئین دوست یابی است. در این پژوهش سعی بر این شده تا ضمن پرداخت لغتی و محتوایی بحث، به حقوقی که دوست بر عهده انسان دارد و آدابی که در معاشرت با وی باید رعایت نمود بپردازیم. اما کامل کننده این بحث، آیین دوست یابی است، بدین منظور که از دوستی با چه کسانی اجتناب نموده و یا با چه کسانی دوست شویم و برای تحکیم دوستی خود، چه نکاتی را باید مدنظر قرار دهیم. با توجه به قرآن و احادیث، موضوع دوستی در اسلام صرفاً به "دوست" به معنای "صدیق" نمی پردازد، بلکه شامل تمام ابعاد روابط اجتماعی انسان ها از جمله مصاحبت و هم نشینی هم می گردد که این موضوع در سلسله مراتب دوستی شرح داده شده است.

ب) اهمیت و ضرورت

دین اسلام، از یک طرف، رابطه مخلوق با خالق را بیان می دارد و از طرفی، رابطه مخلوق با سایر مخلوقات را تبیین می نماید و رابطه انسان ها با یکدیگر، بخش عمده ای از رابطه مخلوق با سایر مخلوقات را پوشش می دهد. روابط اجتماعی انسان ها از موضوعات اصلی تمامی مکاتب و قوانین بشری و الهی هستند و مکتب اسلام که یک مکتب اجتماعی است، به طریق اولی، به این موضوع مهم می پردازد. و در این راستا، موضوع دوستی به معنای عام که از مصاحبت صرف تا ولایت را در برمی گیرد، کل زیربنای زندگی اجتماعی انسان ها را مدنظر قرار می دهد.

در واقع، موضوع "دوستی و آداب دوست یابی در قرآن و حدیث"، بخش عمده‌ای از نظام اجتماعی دین اسلام و نظام روابط اجتماعی انسان مسلمان را به تصویر می‌کشد و این خود نشان از ضرورت و اهمیت این موضوع در زندگی انسان‌ها دارد.

ج) پیشینه تحقیق:

با توجه به اهمیت و تأثیر دوست در زندگی انسان، این موضوع در اسلام بسیار مورد توجه قرار گرفته و محققان و نویسندگان بسیاری در این خصوص به تحقیق و تألیف کتب و مقالات پرداخته‌اند. اما غالب کتب، صرفاً موضوع دوست‌یابی و شرایط و ویژگی‌های دوست خوب را مورد توجه قرار داده‌اند و هیچ یک از آنها این موضوع را از تمام ابعاد مورد بررسی قرار نداده است که از بین این کتب، کتاب "جوانان و انتخاب دوست" تألیف شهید هاشمی نژاد از جمله این کتب است. در این راستا، تنها کتاب تخصصی که اکثر احادیث مرتبط با دوستی و محبت را گردآوری نموده، کتاب "دوستی در قرآن و حدیث" تألیف حجت الاسلام والمسلمین محمدی ری شهری است. در خصوص پایان‌نامه‌ها نیز با جستجو در سایت دانشکده اصول دین، سایت‌های حوزه، تبیان و سایر سایت‌های اسلامی، هیچ پایان‌نامه‌ای با موضوع "دوستی" یافت نشد، اما در موضوع "محبت" پایان‌نامه‌های مختلفی دیده شد که صرفاً به مقوله محبت از نگاه اجتماعی و یا عرفانی پرداخته بودند.

د) فرضیه‌های تحقیق:

- ۱- موضوع دوستی، در آیات قرآن کریم و روایات پیشوایان دین اسلام، بسیار مورد توجه بوده و از اهمیت بالایی برخوردار است.
- ۲- دوستی در اسلام، در محدوده وسیع‌تری از واژه "صدیق" به معنای "دوست" است و گستره آن، از مصاحبت و همنشینی تا ولایت را در بر می‌گیرد.
- ۳- دوستی در اسلام دارای مراتب و درجاتی است که هر رتبه، دارای امتیاز و ویژگی‌های برتری نسبت به رتبه‌های پایین‌تر می‌باشد.

ه) سؤالات تحقیق:

- ۱- موضوع دوستی، چه جایگاهی در آیات قرآن کریم و روایات پیشوایان دین اسلام دارد؟
- ۲- محدوده تعریف دوستی در اسلام، شامل چه مفاهیمی می‌شود؟
- ۳- مراتب و درجات دوستی از نگاه اسلام کدامند؟

(و) روش تحقیق:

در ابتدای تحقیق، با مراجعه به برخی از کتابخانه‌های تخصصی و مراکز علمی، و گردآوری کتب و نرم افزارهای مرتبط، مطالعه منابع قرآنی و روایی موضوع، صورت پذیرفت.

در مرحله بعد، با استخراج واژه‌های مرتبط به موضوع دوستی در قرآن، آیات مربوطه، استخراج و به همراه ترجمه و تفاسیر تفصیلی روایی این آیات، مورد مطالعه قرار گرفته و هم‌زمان، معانی واژه‌های مربوطه در کتب معتبر لغتی مورد توجه قرار گرفت که حاصل این مطالعات، تدوین مطالب مرتبط با فصل‌های دوم و سوم می‌باشد.

در ادامه، با جستجو در منابع روایی، فرمایشات معصومین (ع) در ارتباط با موضوع دوست و هم‌نشین، انتخاب گردید.

پس از جمع‌آوری آیات و روایات متعدد در خصوص موضوع مورد بحث، گزینش نهایی و فیش برداری داده‌های اولیه صورت پذیرفت.

سپس با دسته‌بندی مطالب، فصل‌ها و بخش‌های زیر مجموعه هر فصل مشخص شده و مباحث مربوط به هر بخش تنظیم و تدوین شد و در خاتمه، کل مباحث مورد بازنگری قرار گرفته و اصلاح و تکمیل گردید.

فصل اول:

اهمیت و ضرورت دوستی در اسلام

* مقدمه

* ضرورت دوستی در اسلام

* اهمیت دوستی در اسلام

مقدمه

ضرورت و اهمیت دوست و دوستی در زندگی انسان، بر هیچ کس پوشیده نیست. احساس نیاز به معاشرت صمیمانه و همدلی و همراهی با دیگران، علاوه بر این که یکی از ویژگی‌های زندگی اجتماعی است، ندایی است برخاسته از اعماق وجود انسان که او را به ایجاد ارتباط دوستانه و تماس با هم نوع، فرا می‌خواند.

هیچ انسانی با قطع ارتباط و بریدن از دیگران و انزواگرایی، احساس آرامش نمی‌کند و اگر در بعضی موارد خاص، دیده می‌شود که برخی افراد، به انزواطلبی - که نوعی بیماری است - و یا زندگی فردی، روی می‌آورند، بدون شک، علت و یا علل آن را باید در جای دیگر جستجو کرد.

از طرفی، اهمیت و تاثیر دوست در زندگی بشر نیز امری است بدیهی و مورد قبول همه عقلائی عالم. البته، واضح است که هر نوع رابطه دوستانه، از چنین خاصیتی برخوردار نیست، بسیار افرادی هستند که به علت ناآشنایی با معیارها و مشخصه‌های یک معاشرت و رابطه دوستانه سالم، با افراد ناباب که نقاب دوستی بر چهره داشته‌اند، طرح دوستی ریخته و زندگی را برای خود، ناگوار ساخته و سرمایه‌های وجود خویش را به تباهی کشیده‌اند.

این نیاز، در تمام دوران زندگی بشر، نمود پیدا می‌کند. از زمانی که چشم باز می‌کند تا زمانی که چشم از دنیا فرو می‌بندد، اما در دوران نوجوانی، نیاز به دوست، از هر دوره‌ای محسوس‌تر است. نوجوانان با ورود به مرحله‌ای جدید از زندگی و قدم گذاشتن به محیط اجتماع، براساس اقتضای سن و برای تکمیل شخصیت و نیز برآوردن نیاز طبیعی و میل باطنی خود، به گزینش دوستان خویش، روی می‌آورند و نوعاً به لحاظ بی‌تجربه‌گی و ناآشنایی با دشمنان دوست نما، در معرض دشوارترین و حساس‌ترین شرایط قرار می‌گیرند. لذا، بر ماست که دوستانه و بدون تحمیل عقیده و یا اعمال سلیقه‌های متعصبانه و غیرمنطقی یا غیر منطبق با شرایط و واقعیت‌های موجود، آنان را در گذر از این مرحله بحرانی و در راستای تأمین این نیاز طبیعی و مشروع، مدد رسانده و همراهی کنیم.